

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Praedicatorum Friburgensium lector - Cod. Ettenheim-Münster 191

Weisser, Philipp

[S.l.], 1628-1929

Dubium sextum

[urn:nbn:de:bsz:31-117415](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-117415)

qua ratio à logicis consideratur.

Obicitur qd. Quod non est possibile non potest esse etiam factum, sed ens ratio non est possibile, ergo non potest esse etiam logica. mai. potest probari minus. vel n. sciret aut cognoscere per propriam formam vel alienam, sed per nullam factam aut cognoscitur, ergo non est possibile.

R. Nego minorem. ad probandum quod ens ratio cognoscitur per formam imperisam entis realis, per formam vero cognoscitur per propriam. et probatur expressa causa à se tam imperisam quam expressa, entis realis ut supra diximus. fol. 375.

Dubium Sextum.
Utrum Logica sit
una specie Scientia
et una simplex Qualitas.
Quomodo ad alias Scias
regratur. Et quis Firmis illius.

Nota qd.

Nota qd.
scilicet debet
ad quod ratio
non est
finitis in
qua. non
scilicet si ratio
et nihil u
finitis qd
scilicet si ratio
qua qd
sub qua
abstrahis
ratio finis
inchoat
et nihil est
scilicet hoc ad
ga sub tra
unde p
mētū que
etiam abstr
mātis u
diuise q
cum uerū
ut uerū
cum quā
q d h
p d h
demonstr

Nota 70. Unitatem specificam aliquid
 fieri debere desummi ex obto fuiti illius, ita
 ut quod ratio fuitis est una spe, scilicet quod est
 una spe. Cum vero ut dicitur in dupli-
 fuitis in obto reperitur, ratio scilicet quod et sub
 qua. non fat est ad unitatem specificam
 fieri, si ratio fuitis quod, tunc fuerit una, sed
 et nihil ut ratio fuitis sub qua, sit una. Ratio
 fuitis quod, est obto nihil est aliud, quam ipsa
 quod est in tali scilicet explicatur, aut de
 qua proprietates demonstrantur. Ratio vero fuitis
 sub qua est immaterialitas, vel ut alii vocat,
 abstractio à materia, et vocat immaterialitas
 ratio fuitis sub qua scilicet aliquid, quod cum
 inchoat sit potest quodam immaterialis et spiritualis,
 et inter obto et petram debent esse quodam pro-
 pter, hoc abstractio à materia vocat ratio sub qua,
 quod sub tali modo fert inchoat in obto scilicet.
 unde supra dictum est, rationem fuitis sub qua, esse
 modum quemdam quo habetur vel potest fieri
 obto attingit. Et ita ratio fuerint diversae in
 materia, vel immaterialis abstractioes à materia,
 diversae quod, et distinctae omnia scilicet. quod
 cum verum habet in obto scilicet, in logica quod,
 ut verificetur oportet, quod in suo obto hanc dupli-
 cem quod, habet rationem scilicet et sub qua, Ratio fuitis
 quod est logica explicatur à dubio precedenti.
 Ratio scilicet et quod entis ratio dixerunt de quo
 demonstrat passionem. Ratio fuitis sub qua
 est separata

Separatis ab ea materia tam sensibili quam
intelligibili.

Nota 20. Ad habitum scientificum vel
cognitivum scientificum requiruntur plures species
ordinatas, quod tamen species ordinatae non sunt
exter ipsa forma, sed potius forma et qualitas
quodammodo in se invicem ad substantiam ad
sensum alium contentus per suas causas seu
rationes fontes deductae, quod requiruntur plures
species ordinatae quaedam ad formam, patet. Quia
quae sunt plura non sunt in unam rem
specie et eundem, nisi inter se ordinantur, ut
partes domus non sunt sustinere domum, nisi ex
vine quaedam disponantur, sed plures species reperiuntur
in una forma quae una specie. ergo illae debent
ordinari quaedam inter se dispositio. patet ista ratio
ad usum huius contentus scientificum, ergo hoc
ordinabile, et eundem plures species, hoc si: autem
rationis, et rationis. ergo non debent confundi poni
sed ordinari quaedam eadem unam. Quod vero
ipsa species ordinatae non sunt ipsa forma exter
patet. Scientia et habitus cognitivi per se demonstrantur
ergo et quod distincta a demonstrantur. atque demon-
strant nihil et aliud quam species ordinatae. ergo
forma et quod distincta a specie ordinatae, et ergo
scientia, non quod exter species ordinatae. His pro-
prietatibus sunt,

Conclusio prima

Logica

Logica
com
ma
to
Prob
unit
aut
num
den
den
ex
con
pro
quodam

Logica
Prob
them
qua
circa
qua
spe
fuit
ra
seu
quam
ma
ergo
Nota
th

Logica habet unitatem numeri,
cum à subiecto, ita quod illa sit
una numero, q̄e in unico numero
s̄to intensionis.

Probat̄ur Conatus. et accidens desumit
unitatem numericam à s̄to. sed logica ē
accidens, q̄o et desumet suam unitatem
numericam à s̄to. Probat̄ur major. Et acci-
dens desumit suam entitatem à s̄to, q̄a acci-
dens ē ens in alio, q̄o et desumet unitatem
ex s̄to. patet sequens. Quia unitas fertur
entitatem. minor patet. Et n. logica in
præd̄o camerato qualitatis, q̄o ē accidens
quoddam.

Conclusio secunda.

Logica ē una s̄te infima sc̄ia.

Probat̄ur huc Conatus q̄ eor̄s ē in schola D.
thomæ. Vbi ē una s̄te r̄ō factis q̄, et sub
qua, ibi et̄e una s̄te sc̄ia, q̄ versatur
circa talem r̄ōem. sed r̄ō factis q̄, et sub
qua logica ē una s̄te. q̄o logica erit una
s̄te sc̄ia. major ē eor̄s. patet minor. r̄ō
factis q̄, logica ē ens r̄ōs distinctum, et
r̄ō factis sub qua se omni m̄da im̄a titus,
seu abstractus ab om̄i m̄a tam sensibili
quam intelligibili: sed hæc ē una s̄te r̄ō
nec n. simili ut in plura principia factis
q̄o minor versat̄.

Nota h̄ic, nos non accipere logicam in
totam sui latitudine quatenus am̄bit
prop̄ia

Conclusio quarta
Logica artificialis & simpliciter
necessaria ad res factas, quae more
facti procedunt; sine factis se totas,
sine factis aliquas partes tm su,
quantur.

Ante huius p[ro]p[os]itis conuenem Nota 10. Alii,
quas factas rep[er]i. q[ui]dem facta nuncupant
non tm more scientifico procedunt; hoc e, non
procedunt artificiose definiendo, sicut deinde,
arguendo, aut p[ro]bando rem q[ui] deductio[n]em ad
sua p[ro]p[ri]a, sed vel p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am
p[ro]band, auctoritate legum, decretum, ut in,
respondentia; aut euidenti ipsiq[ue] rei clari-
tate: et ad tales factas quae hae metat[er] p[ro]c-
edunt, non e vera logica; cum multi olim
fuerint et forte adhuc nonnulli sint, sine
logica in finis h[uius] finis fuerunt excellentis,
fieri. Contra 20 nra intelligiq[ue] de illis factis
q[ui] more factam procedunt. ut sunt p[ro]p[ri]a, meta,
p[ro]p[ri]a, et alia.

Nota 20 Duplex aliq[ui]d p[ro]p[os]e dicit n[on]m.
10 facta quid. 20 simpliciter.

De factis factis quae, vel ad meli[us] esse de
illud, sine quib[us] finis haberi pot, comediq[ue]
tm habereq[ue] per illud. ut e q[ui] de necessariis
ad agendum iter, non simpliciter, sed factis p[ro]p[ri]a.
h[uius] e, ad meli[us] p[ro]p[os]e h[uius].

De factis simpliciter illud e sine quae
finis haberi non potest. ut eiq[ue] ad p[ro]p[ri]a.
Dan

Jam vitam te nery fuptr, qd sine uto
 vita dicitur qvernari nery. et de hac rā ne
 apitate intelligitur et nostra conctus. pta
 tury, hac unica rāe. Ad habendam sciam
 inesse sciam, normā e habere bonū eviden
 tiam frequentis, bonū evidentiam bonitatis
 consequentia. Sed hanc evidentiam non potest ha
 beri sine logica artificiali, qd logica arte
 finalis e fuptr vera ad acquirendam aliquā
 sciam. ma: pbat ex arte, post. cap. 7. Vbi
 dicit ad hoc ut qd scias petis ut cognoscas eam
 p quam velle, et q non obtingat huc aliter
 se habere; sed hoc non potest fieri nisi qd agnos
 cat evidenter vim illam, seu veritatem q se
 quat, qd mai. vera. pbat minor. ut habeat
 evidentiam veritatis sequentē e normā illam
 reducere ad propria bonae sequentia p q illis
 bonitas evidenter cognoscatur, sed hoc non potest fieri
 nisi abq logica artificiali, qd logica artificia
 lis erit fuptr vera ad alias scias. pbat
 qd mai. vera. hanc reducere ad prima propria
 bonae sequentia qd sunt dicit de ea, et dicit de nul
 lo, debet fieri per aliquam fuptr demonstrati
 vum, sed abq logica artificiali non potest fieri
 hanc reducere. qd. pbat minor. hanc reducere
 e ab aliquo habitu, cum p solum lumen natū
 non posse fieri, sed non e ab habitu metaphisice
 nec pthica, nec thologia, qd ab habitu logica
 et qd logica artificia lis erit fuptr vera ad
 acquirendas alias scias inesse scia.
 Diximus in conctus, sine fuptr se totas, sine fuptr
 aliquas tu partes sumant, contra quasdam
 q scias fuptr statum aliquem imperfectum,

hoc e

hoc e
 abq logi ca
 contra ho
 nisi forte per
 m
 pica artifi
 pbat n. qd
 quod rāe
 ma: aliq
 logica h
 rāe h
 pica artifi
 sequit bon
 Hanc et c
 fuptr vera
 fuptr hanc
 rāe ali
 ex ut q in
 viny fup
 qd mai. vera
 qd nery
 qd nery
 anm fup
 chm fup
 qd pbat
 fup cam
 p fup ab
 fup ne
 fup et lo

bendam opinionem accepta sibi nemini erit
 cognoscere vim syllogismi probatis.
 His adde quod logica sicut quae tractat p[ro]p[ri]a
 sicut p[ro]p[ri]a sit vera ad legem q[ui]a derivata sicut
 statum p[ro]p[ri]a, nisi n. q[ui] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 demonstrans et bona q[ui]a non poterit ulla
 demonstrata per quam generat sicut in eo
 sicut affermare, licet n. sit matter p[ro]p[ri]a
 facere demonstrata, non tu fructus, hodie
 cognoscendo enim syllogismi sicut demonstra,
 sicut reducendo ad p[ro]p[ri]a bona q[ui]a, ex
 q[ui]a erit inferat logicam esse p[ro]p[ri]a ad sicut.
 si n. logica e[st] ad eos sicut q[ui]a dicitur in
 vero esse p[ro]p[ri]a, certe ante eos erit am.
 p[ro]p[ri]a sicut via ad h[er]m.

Conclusio Ultima

Finis logicae voc.

Finis proximus et intrinsecus logicae docen-
 tis e[st], cognitio sui obiecti. Ob[er] Con[tra].
 Finis intrinsecus sicut p[ro]p[ri]a e[st] cognitio
 sui ob[er]. sicut logica docens e[st] sicut p[ro]p[ri]a
 q[ui]a finis illig[er] q[ui]a et intrinsecus erit cognitio
 sui ob[er].

Obiicies q[ui]a si aut distinctio p[ro]p[ri]a sicut,
 non defundit ex p[ro]p[ri]a distinctio ob[er]
 ita et unitas, sicut logica non tollit unum p[ro]p[ri]a

dicendum quod quodammodo autem graves
 in ipse S. Thomas vocant suam collectio-
 nem multum precium, loquuntur de sua
 fundamentatiter, non propter aut propter
 quasi quia sua sit esse ipsa collectio.
 sed quod supponat talem collectionem in
 eam a fundamentum.

Obiicies 3°. Multi asserunt, et
 eodem profertissime alias suas absque ulla
 cogitatione logica. quod logica non est propter
 vera in sequendas alias suas. quod
 patet. Illud n. de propter verum ad aliq-
 sine quo id esse haberi non potest. sed propter
 aut de peccato, et ut historia referunt
 asserunt a plurimum moralem a logica cog-
 nitione distinctam. Item de Hypocrite referunt
 historia quod fuerit medicus excellentissimus
 absque logica. quod aut verum.

R. Exe pronotatis Illis tres arguuntur relictos
 habuisse eodem suas illas, scilicet non in ipse
 sua propter et profecto, sed in multo
 et in profecto, necesse vero sentitur loquatur
 de sua quod dicitur in ipse profecto sua, quare
 nihil contra nos. Et huc de Quastio-
 nibus Proximalibus dicta, et abso-
 luta in ipse facto die S. P. N. Bene,
 dicti Monachum Patriarchae, sufficiant.

anno. 1629.

Index
 Omnium Dubiorum et Conclusionum
 in Quaestione prima
 Proximali comprehensarum

	Paginâ
Dubium 1 ^m . Vtrum datur aliqua facultas quae nomine Logicae nuncupetur.	323.
Conclusio 1 ^a . In quocumq; homine datur logica naturalis.	327.
Conclusio 2 ^a . Praeter naturam logicam datur et in aliis q; h'entib; Logica artificialis.	325.
Dubium 2 ^m . Vtrum Logica sit Scientia vel Ars. Et an sit Realis vel Rationalis	330.
Conclusio 1 ^a . Logica docens est vere et proprie Scientia.	332.
Conclusio 2 ^a . Logica docens sicut partem etiam Topi- cam et Sophisticam e' vere et proprie Scia.	334.
Conclusio 3 ^a . Logica utens quatenus utens non e' Scia.	334.
Conclusio 4 ^a . Logica non tantum e' Scia, sed et ars sicut quod et similitudinarie	336.

339. ^{Conclusio 5^a}
Logica non est sua Rationis sed Rationis
^{Dubium 3^m}
346. Utrum Logica sit sua speculati-
ua vel Practica.
353. ^{Conclusio 1^a}
Logica docens & vere et simpliciter
Scientia speculativa et non practica.
- ^{Conclusio 2^a}
Logica non est simul practica et
speculativa.
355. ^{Conclusio 3^a}
Logica utens et etiam habet speculativam
^{Dubium 4^m}
362. Quid et quotuplex sit Ens
Rationis. Quomodo fiat.
Et quae Causa illius.
- ^{Conclusio 1^a}
367. Essentia entis ratio in eodem quod
habeat tantum esse obiective in
intellectu.
- ^{Conclusio 2^a}
369. Ens ratio dividitur primo in illud
quod habet fundamentum in re. Et
in id quod non habet fundamentum in re.

Conclusio 3a.

Ens raris sicut nec veram nec realem ha-
bet entitatem, ita nec veram nec realem ali-
cuius causa influxum potest terminare.

371.

Conclusio 4a

Ens raris fit per cognitionem intellectus
qua res aliter ac in se sunt cognoscit, ita
in quod ens raris tunc habeat propriam et
effectam existantiam, quod cognitio non ad fun-
damentum, sed ad ipsum ens raris ex funda-
menti cognitione resultans terminatur.

372.

Conclusio 5a.

Ens raris non cognoscitur per propriam spe-
ciem impressam ab ipso causatam. nec
et per speciem expressam entis realis. sed
noscitur per speciem expressam propriam, median-
te tunc vel concurrente specie tamen impressa qua
expressa entis realis.

375.

Conclusio 6a

Causa entis raris in intellectu humano nec ab ulla
potentia tamen externa qua interna ab intellectu
distincta potest causari ens raris, nisi in quantum per
seipsum ab intellectu. nec ipsum intellectus divinus potest facere
ens raris; nec angelicus nisi in illis quod non ad se
clare et comprehensibile cognoscit.

376.

Dubium 5m

Quodnam sit Obiectum Logice.

380.

383. Conclusio 1^a.
Obiectum formale et adaequatum Logicae
non sunt voces.
384. Conclusio 2^a.
Neque natura realis sunt Obiectum
formale et adaequatum Logicae.
384. Conclusio 3^a.
Obiectum formale et adaequatum Logicae
non est syllogismi; nec demonstratio. nec argu-
mentatio nec modus differendi stricte sumptus.
385. Conclusio 4^a.
Obiectum materiale remotum Logicae
sunt omnes res mundi. Tres vero quibus men-
tis formam realitatem considerata sunt
obiectum materiale proximum.
386. Conclusio 5^a.
Obiectum formale et adaequatum
Logicae est Ens raris discretivum.
389. Conclusio 6^a.
Ratio formae sub qua Logicae est ab-
stractio ab omni materia tam sensibili,
quam intelligibili.
393. Vtrum Logica sit Dubium. Omne
quod ad alias suas referatur. et quod finis illius.
396. Logica habet unitatem numericam, a se, ita quod illa sit una
numero, quod in uno numero habet inhaerentis.
396. Conclusio 7^a.
Logica est una pars infima scientiae. Concl. 3^a.
397. Logica est una simplex qualitas, et una simplex habitus.
398. Logica est propter vera omnia suas partes.
Concl. 4^a.
401. Finis pro et ratione per se Logicae docentis et Cognitio
sui totius.

QUEST
DE
LIBRIS
M
Dubium
Vnue